

C.E.L.
FALAJE

ETAPES DE LA VIE DE L'HOMME BAMBARA
DANS LA SOCIETE TRADITIONNELLE

(CE SIGIDAMAW)

Justin jara ka bo Falaje yan, ne b'a fe ka i
 pininka : Bamanaw fe, ni den sorola, ce don de ! Kabi i
 bangi don, kabi i soro don, ka na' se i satuma ma, e joyoro
 ye min ye du kono ani dugu kono, e be min ni min ke, n'i
 tun be se k'o fo, o tun be diya n'ye.

.. ..

K'a ta den bangili la fo ka' se a taamali ma

Ni muso konoma be du kono, ni o jiginna, u
 b'a kofu muso do ye, ni o ye denba ye, ko a ka don dugu
 kono ka den kofu, ko karisa nesumana, ko a ye denkenin soro,
 O be yaalayaala ka o fo dugumogow ye, ka a kunnabodon fo.

Ni kunnabodon sera, dugumogow be taa, ka taa
 den kunnabo, k'a togo da. N'u y'a togo da, den labaloli be
 to a ba bolo. A ba be den labalo fo ka taa' se sigili ma.
 Ni a sera sigili ma, o waati la, ba be den dege sigili la.

A be to ten, fo a be sigi a yere kolo la. Ni a sigira a yere kolo la tuma min na, a be to o sigili la fo ka a se nunumawaati ma. Ni a nunumawaati sera, den bs nunuma. A be to nunumali la, fo ka na a taamawaati fana se.

Ni a taamawaati sera, a bs wulikajo damine; wulikajo waati la, a be segen o la kosebs, katugu ni a wulila k'i jo dooni, a be bin; ni a wulila k'i jo dooni, a be bin. Nka o bili ni a ta bes, o te wulikajo nege bo a la. A be to wulikajo la fo a ka banban a sen kun na. Ni a banbanna a sen kun na tuma min na, a be na sennabo damine ni o ye taama ye. Taama fana, a be gelaya soro o la. Katugu ni a ye a sen ps kelen, kelen a sen ps fila ke, a be bin dugu ma. Nka, o ni' ta bes, a te taama nin dabila. A b'i to o la fo ka na se taama la. An b'a fo, ko a sen rojora. A b'i t'o la fana, ka kunbaya dooni dooni.

Ni a kunbayara dooni, ka se jisoli ye

Ni a kunbayara dooni, ka se jisoli k'a di mogow ma, mogow b'a fo a ye, ka a togo wele ko : "taa ji soli ka na a di ne

ma". A be taa ji soli ka na a di mogow ma, u be u min. Ni dumuni sigira, denmisennin ka baara folo foto file nin ye; ni dumuni sigira, denmisennin ka baara folo ye mun ye ? U b'a fo a ye ko, "taa ji soli ka na, an ka an tsge ko". A be taa ji soli ka na; kelen ni a y'a soro min ye totobi-la ye, ni o ye ji bo, n'an b'a fo o ma, ko wulutoji, an b'a fo a ye ko : "taa wulutoji ta i ka na an k'an tsge ko ka dumuni ke". A be taa wulutoji ta ka na. U be u tege ko, u be dumuni ke. Ni u tlara dumuni na tuma min na, u b'a fo a ye, i ka tominan ta ka taa' di i ba ma. A be tominan ta ka taa' di a baw ma, k'a fo a baw ye, ko olu ni gwa ! A be na a fo a faw ye, ko, abarika ! Fa b'a fo a ye, "tegekoji ta i k'a sheene, to min be a ro, i k'o di wulu ma". A be tegekoji ta, ka o sheene, ka... to min be a ro, ka wulu wele, ka o di wulu ma, wulu be o dun. Denmisennin ka baara folo ye nin ye. A bs mo nin na, fo ka taa a kunbaya dooni.